

ВИКОРИСТАННЯ RACI-МАТРИЦІ В СИСТЕМІ ПРОЄКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Мазурик Н. А.

Науковий керівник – к.т.н., доц. Імангулова З. А.

Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. СТ

м. Харків, Україна

e-mail: natalia.mazuryk@nure.ua

A key aspect of modern project management is a clear distribution of roles and responsibilities among project team members. One of the effective tools for achieving this goal is the Responsibility Assignment Matrix (RACI), which defines the roles and responsibilities of each participant in the process of performing tasks. The RACI matrix, defining roles as Responsible, Accountable, Consulted, and Informed, offers a structured approach to task execution. This work discusses the use of the RACI matrix in the subsystem of distribution of roles and responsibilities of project team members in the project management system.

Ключовим аспектом у сучасному проєктному менеджменті є чітке розподілення ролей та обов'язків серед учасників команди проєкту. Одним із ефективних інструментів для досягнення цієї мети є RACI-матриця (Responsibility Assignment Matrix), яка визначає ролі та відповідальності кожного учасника в процесі виконання завдань [1]. У даній доповіді розглядається використання RACI-матриці в підсистемі розподілу ролей та обов'язків членів команди проєкту в системі проєктного менеджменту.

Підсистема розподілу ролей та обов'язків є важливою складовою процесу управління проєктом. Вона визначає, хто в команді відповідає за виконання певних завдань, хто приймає рішення та кому потрібно повідомляти про стан виконання робіт. RACI-матриця дозволяє систематизувати цей процес шляхом визначення чотирьох основних ролей: відповідальний (Responsible), підзвітний (Accountable), зацікавлена сторона (Consulted) та проінформований (Informed) [1]. Перша літера кожної ролі утворює аббревіатуру RACI, що є ключем до розуміння ролей учасників процесу. «Відповідальний» – це той, хто виконує поставлене завдання. «Підзвітний» – особа, яка несе відповідальність за кінцевий результат. «Зацікавлена сторона» – той, з ким консультуються під час виконання завдання, бо його думка важлива та авторитетна. «Проінформований» – той, хто повинен бути проінформований про прогрес та результати виконання завдання. Приклад RACI-матриці проєкту наведено на рис. 1.

Розроблена підсистема розподілу ролей та обов'язків в системі проєктного менеджменту використовує принцип RACI-матриці для надання членам команди відповідної ролі по відношенню до певного завдання.

Project stakeholders		Проектний менеджер	Фінансовий директор	СТО компанії замовника	Бізнес-аналітики	Спонсори та інвестори	Команда розробників	Дизайнери	Архітектори ПЗ та DevOps	Тестувальники
№	Project tasks									
1	Вивчити ринок та провести аналіз рентабельності	I	C	I	R/A	I				
3	Провести збір та аналіз вимог.	A	C	C	R					
4	Визначити та проаналізувати ризики.	R/A	I	I	C	I				
5	Сформувати команду проєкту.	R/A	I	C			I	I	I	I
6	Спроектувати архітектуру створюваної системи.	A		C			R		R	I
7	Розробити інтерфейс системи.	A		C		I	C	R	C	
8	Розробити додаток для користувачів	A		C		I	R		C	
11	Розробити веб-інтерфейс для адміністратора.	A		C		I	R		C	
12	Провести тестування розробленої системи.	A		C			C	C	C	R
13	Впровадити систему в експлуатацію.	A		C		I	R		R	C

Рисунок 1 – Приклад RACI-матриці проєкту

При створенні нового завдання проєктний менеджер призначає користувачів для кожної з ролей: Responsible, Accountable, Consulted та Informed. В залежності від встановленої ролі, користувач системи може змінювати статус завдання та безпосередньо впливати на прогрес виконання проєкту. Наприклад, лише член команди, що є Accountable для певного завдання, може змінити його статус з «На перевірці» на «Виконано» та бути відповідальним за готовність задачі. Такий підхід до розподілу робочих обов'язків дозволяє уникнути невизначеності області впливу, збільшити відповідальність та чіткість у команді проєкту.

Слід зауважити, що RACI-матриця більше підійде для використання в проєктах, де важливий чіткий розподіл обов'язків та висока відповідальність в межах структури організації [2]. Для Agile проєктів такий інструмент може бути неактуальний, оскільки високий рівень підзвітності та мікроменеджменту може перешкоджати швидкості та гнучкості виконання завдань проєкту.

Таким чином, використання RACI-матриці в підсистемі розподілу ролей та обов'язків членів команди проєкту є важливим інструментом для забезпечення успішного виконання проєктів. Цей інструмент сприяє покращенню комунікації, визначенню ролей та зон відповідальності у команді, що в свою чергу призводить до підвищення ефективності та досягнення поставлених цілей проєкту.

Список використаних джерел:

1. What Is a RACI Matrix? Project-management.com. URL: <https://project-management.com/understanding-responsibility-assignment-matrix-raci-matrix/> (дата звернення: 04.03.2024).

2. Imangulova Z, Kolesnyk L. An algorithm for building a project team considering interpersonal relations of employees // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2016. Vol. 6. P. 19–25.